

ЦЕНТР ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА
Національної академії наук України
Українського товариства охорони
пам'яток історії та культури

ПРАЦІ ЦЕНТРУ ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА

Збірник наукових праць

Випуск 22

Київ–2012

Центр пам'яткознавства Національної академії наук України
і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Центру пам'яткознавства НАН України та УТОПШК
(протокол № 11 від 27 листопада 2012 р.)*

Редакційна колегія

О.М. Титова (головний редактор), **В.І. Акуленко**, **Л.О. Гріффен**,
Т.В. Кара-Васильсва, **Б.В. Колосок**, **В.О. Константинов**, **С.І. Кот**,
С.Д. Крижицький, **А.А. Непомнящий**, **М.Т. Пархоменко**, **В.І. Попик**,
С.І. Посохов, **Л.В. Прибєга**, **Н.М. Сенченко**, **Д.В. Степовик**,
Ю.Г. Тютюнник, **О.В. Шуба**, **С.Ю. Зозуля** (відповідальний секретар)

Адреса редакції

вул. Івана Мазепи, 21, корп. 19, м. Київ, 01015, Україна
тел. +380 (44) 2807879, тел./факс +380 (44) 2806463
e-mail: zp_vydannja@ukr.net

Видання зареєстровано Міністерством юстиції України
(свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації –
серія КВ № 16073–4545Р від 21.12.2009 р.)

Видано Центром пам'яткознавства НАН України і УТОПШК
(Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 2429 від 07.02.2006 р.)
вул. Івана Мазепи, 21, корп. 19, м. Київ, 01015, Україна
тел./факс: +380 (44) 2807879, e-mail: m-center@ukr.net

Науковий збірник "Праці Центру пам'яткознавства" внесений
до переліку фахових видань з історичних наук та мистецтвознавства
(Постанова Президії ВАК України від 08.06.2005 р. № 2–05/5)

Зміст

На останній сторінці обкладинки:
На останній сторінці обкладинки: (зверху донизу) Святодухівська церква в м. Рогатин Івано-Франківської обл. (1598 р.), церква Пресвятої Трійці в м. Жовква Львівської обл. (1720 р.), церква Архангела Михаїла в с. Ужок Закарпатської обл. (1745 р.), церква Св. Юрія в м. Дрогобич Львівської обл. (початок XVI ст.) (до статті Л.В. Прибєги «Дерев'яні церкви Українських Карпат – до світової спадщини» (стор. 74–85))

ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ ТА ІСТОРІОГРАФІЯ ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА

<i>Г.О. Андрес</i> Охорона нематеріальної культурної спадщини як актуальний напрям культурної політики України	5
<i>С.О. Тур</i> Нормативно-правова база регулювання діяльності заповідників культурної спадщини: сучасний стан і перспективи розвитку (на прикладі АР Крим)	16
<i>Д.А. Ломакин</i> К истории становления научного подхода в исследовании комплекса мусульманских памятников XIII–XV века в Старом Крыму	28
<i>А.О. Горькова</i> Пам'яткоохоронна діяльність студентів першого приватного археологічного інституту в Києві	50
<i>І.О. Старенький</i> Пам'яткоохоронна діяльність Юхима Йосиповича Сіцінського наприкінці XIX – на початку XX ст.	55

АРХІТЕКТУРНА ТА МІСТОБУДІВНА СПАДЩИНА

<i>Л.В. Прибєга</i> Дерев'яні церкви Українських Карпат – до світової спадщини	74
<i>Є.М. Осадчий</i> Монастирі Путивля як пам'ятки фортифікації XVII ст.	85
<i>А.П. Римар, Н.А. Загрива</i> До питання історії Онуфріївської вежі Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника	94
<i>Ю.М. Ситий, С.В. Дмитрієнко</i> Реконструкція зовнішнього вигляду садиби В. Кочубея на Чорній Річці	102
<i>О.Г. Мокроусова</i> Академік Володимир Ніколаєв та київські архітектурні конкурси	107

ПАМ'ЯТКИ АРХЕОЛОГІЇ

<i>Г.О. Грїбкова</i> Типологія пластин-аплікацій з курганів дніпровського лісостепу з колекції Музею історичних коштовностей України	136
<i>С.П. Тараненко, Л.В. Чміль, А.А. Чекановський</i> Нові дослідження Київського Подолу	151
<i>Г.В. Охріменко</i> Крем'яні скарби доби енеоліту	161

МУЗЕЄЗНАВСТВО

<i>М.О. Принь</i> Становлення музейної справи та пам'яткоохоронної роботи в Бахмутському повіті, районі, окрузі в 1920-х – на початку 1930-х років	175
<i>А.О. Титаренко</i> Формування музейних колекцій України на тлі нерозробленості державного законодавства щодо збереження і вивезення пам'яток промислового виробництва.....	185
<i>В.В. Маїталір</i> Розвиток музейної справи в системі Міністерства оборони України.....	194

ІСТОРИЧНІ ПОСТАТІ

<i>Д.В. Кепін</i> Внесок Ю. А. Омельченка у розвиток музеології.....	211

ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВО В ДОКУМЕНТАХ

<i>У.М. Штанденко</i> Писемна пам'ятка староукраїнського періоду	219

ІСТОРИЧНЕ ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВО

<i>Н.В. Кармазіна</i> Вивчення та охорона пам'яток Півдня України в діяльності Одеського товариства історії та старожитностей	224
<i>В.В. Корнієнко</i> До питання атрибуції княжого знаку з приділа свв. Іоакима та Анни Софії Київської	236
<i>Т.А. Миколайко</i> Іконописні лавки та майстерні у Чернігові наприкінці XIX – на початку XX ст	240

ДУХОВНІСТЬ НАШОГО ОБРЯДУ

<i>О.В. Шкільна</i> Культура харчування еліти українського суспільства XVII–XIX століть: типологія форм фарфоро-фаянсових виробів для напоїв.....	246

МІСТА І МІСТЕЧКИ

<i>Л.В. Чміль, А.А. Чекановський</i> Про заснування міста Іванкова Київської області.....	256

НЕКРОПОЛІСТИЧНІ ПАМ'ЯТКИ

<i>М.П. Жуковський</i> Доля могили І.Д. Сірка	275

ЦЕРКОВНЕ ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВО

<i>О.В. Харлан</i> До історії локалізації місцезнаходження дерев'яної церкви Архангела Михаїла в Старому Кодяку	292

ПАМ'ЯТКОЗНАВЧІ РУКОПИСИ

<i>В.М. Даниленко</i> Про першоздання Києва	304

РЕЦЕНЗІЇ, ПОВІДОМЛЕННЯ

<i>О.В. Сминтина</i> Портрет кримського краєзнавства перших радянських десятиріч	315
<i>І.Ф. Ковальова</i> Гідне поповнення авторитетної книжкової серії	319
<i>Д.В. Кепін</i> Розвиток музеології у Республіці Білорусь за роки незалежності	321

ШІСТДЕСЯТИРІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ С.Я. ОЛЬГОВСЬКОГО	326

ГРИГОРЬЕВ ГЕННАДІЙ ПАВЛОВИЧ	328

АВТОРИ	335

ВИМОГИ	337